

بکارگیری روش های نوین برای رفع چالش های فرآوری خودکفایی برنج در ایران

ر. خادیمیان^۱ بابائیان جلودار^۲

۱ و ۲- به ترتیب دانشجوی دکتری اصلاح نباتات و استاد دانشکده علوم زراعی دانشگاه علوم

کشاورزی و منابع طبیعی ساری

چکیده

برنج یکی از محصولات مهم اقتصادی و استراتژیک در دنیا و در کشور ما می باشد. در حال حاضر، برنج ۵۰٪ تولیدات کشاورزی دنیا و ۲۰٪ از انرژی مورد نیاز انسان را تأمین می نماید و مهمترین منبع تأمین پروتئین برای جمعیت می باشد. مطابق اعلام انجمن برنج ایران، میزان مورد نیاز برنج مصرفی در داخل کشور، تقریباً ۲۷۵۰ میلیون تن می باشد، در حالی که میزان تولید آن در کشور در سال زراعی جاری، حدود ۲۲۵۰ میلیون تن بوده است. بنابراین، طبق گزارشات این انجمن، با بهینه سازی مراحل فرآوری و بهبود عملکرد شالیکوبی ها می توان به میزان ۱۵۰ میلیون تن صرفه جویی نمود و به این ترتیب میزان کسری برنج مصرفی برای تأمین کل نیاز داخلی، تقریباً ۳۵۰ میلیون تن می باشد. مشکلات موجود در زمینه ی تولید برنج و چالش های فرآوری خودکفایی برنج کشور را می توان به دو بخش عمده ی زیر تقسیم بندی نمود: ۱- چالش هایی که کشاورزان، بخش های دولتی (مانند سازمان ها و مراکز جهاد کشاورزی استان ها و شهرستان ها و سازمان مدیریت و بازرگانی کشور) و مراکز غیر دولتی مربوطه (مانند مراکز فروش نهاده های کشاورزی، شالیکوبی ها، خریداران برنج و ...) با آن ها مواجه هستند و ۲- چالش هایی که مربوط به بخش تحقیقاتی و کار مطالعاتی محققان در این زمینه می گردد. رفع این چالش ها و رسیدن به خودکفایی میسر نخواهد بود، مگر با بکارگیری روش های نوین و نگاه همه جانبه به کلیه ی عوامل مؤثر و محدود کننده ی تولید برنج در کشور. بنابراین در این راستا، هر یک موارد ذکر شده در فوق با تفصیل بیشتری مورد بحث و بررسی قرار خواهد گرفت.

واژه های کلیدی: برنج، ایران، خودکفایی، چالش های تولید برنج